

GELECEĞİN SUÇLUSU NASIL YETİŞTİRİLİR?

Haber bültenlerinde sıklıkla karşılaştığımız şiddet olayları, özellikle de çocuklara yönelik işlenen suçlar hepimizi derinden üzmektedir. Bu haberleri duymak birçok anne babayı daha tedirgin ve daha kaygılı yapmaktadır. Savunmasız ve masum olan çocuklara karşı bu şekilde davranabilen insanlar nasıl bir psikoloji içinde bu suçları işlemektedir. Hiç merhamet ve suçluluk duygusu hissetmezler mi? Sonrasında vicdan azabı duymazlar mı? Tüm bu sorular suçlunun nasıl bir kişiliğe sahip olduğunu, nasıl bir ailede ve hangi tutumlarla büyütüldüğünü anlamamızı gerekli kılmaktadır. Özellikle ABD’de yaşanan son çocuk katliamından sonra bu ve benzeri soruları sormak, doğru cevapları bulmamız açısından önemlidir. Pedagoji Derneği olarak bizler, aşağıdaki şartların geleceğin suçlusunun yetişmesine zemin hazırladığını düşünüyoruz. Dolayısı ile çocuk yetiştirirken aşağıdaki tutumlardan kaçındığımızda doğru bir adım atmış olacağımıza inanıyoruz.

Anne Baba Olarak Sürekli Çocuklarınızın Önünde Kavga Edin

Şiddet çoğunlukla öğrenilen bir davranıştır. Aynı zamanda sorun çözme anlamında yanlış öğrenilmiş bir tutumdur. Çocuk anne babasının sorunları nasıl çözdüğünü, birbirine nasıl davrandığını gözlemler. Anne-baba arasındaki şiddeti görerek büyüyen bir çocuk, yüreğinde öfke beslemeyi öğrenecektir. Daha sonra bu öfkeyi kendinden daha küçük ve zayıf olanlara karşı yönlendirecek ve ortaya suçlu bir birey çıkacaktır. Birçok araştırma sonucuna göre evdeki şiddet, televizyonda seyredilen şiddetten daha kalıcı bir öğrenmeye sebep olmaktadır. Bu nedenle geleceğin suçlusunu yetiştirmenin ilk adımı sürekli çocukların önünde kavga etmektir.

Saatlerce Bilgisayarda Şiddet İçerikli Oyunlar Oynamasına İzin Verin

Anne babalar çoğu zaman uslu dursun, fazla yaramazlık yapmasın diye, çocukların bilgisayar karşısında saatler geçirmesine göz yumarlar. Hatta çok küçük yaşlarda bilgisayar kullanmasını öğrendi diye onlarla gurur bile duyarlar. Fakat uzun saatler boyunca bilgisayar karşısında şiddet içerikli oyunlar oynayan çocuklarda, dikkat ve konsantrasyon güçlüklerinin yanı sıra kontrolsüz öfke ve hırçınlık nöbetleri de gözlemlenmektedir. Bu oyunlarda adam öldürerek ya da hırsızlık yaparak puan kazanan çocuklar zamanla olumsuz olaylara karşı daha duyarsız ve tepkisiz davranabilmektedirler. Bu nedenle, geleceğin suçlusunu yetiştirmek istiyorsanız, çocuğunuzun şiddet içerikli oyunlar oynamasına öncelikle müsaade edin. “Henüz küçük” bir şey olmaz diyerek, onu destekleyin.

Her Yaptıkları Hatada Dayak Atın

Ceza suçla orantılı ve suça dair olmalıdır. Çayı döken bir çocuğu banyoya kapatmak ya da dayak atmak ona hiç bir şey öğretmez. Çayı döktüğü yeri silmesini söylemek davranış değişikliği için daha iyi bir yoldur. Anne ve babasından sürekli dayak yiyen bir çocuk, öfkeli olmayı öğrenir. Sorunlarını öfkeyle çözmeye çalışır. Çocuğunuzun ileride yakınlarına bağırıp çağırmasını hatta dövmesini istiyorsanız onu döverek eğitmeye devam edin. Küçük sorunları bile dayak atarak çözmeye çalışın. Onu döverken bir yandan da hakaret edin. Bu sayede, şiddeti içselleştirmiş bir bireyi rahatlıkla yetiştirmiş olursunuz.

Sorumluluk Vermeden, Özgüven Vermeye Çalışın

Çocuklar sorumluluk almayı anne-babadan öğrenirler. Küçük yaşlarından itibaren çocuğu adına her işi yapan anne-babalar sorumlu çocuk yetiştiremezler. Bir çocuğa sorumluluk vermeden özgüven vermeye çalışmak ise çocukta yalancı bir benliğin oluşmasına neden olur. Bu yapıldığında, sorumsuz ama kendi bildiğini okuyan bir çocuk yetişebilir.

Çocuğunuzu potansiyel bir suçlu olarak yetiştirmek için küçük yaştan itibaren onun yapacağı her işi siz yapın. Ona hiçbir sorumluluk vermeyin. Okula gittiği halde siz yedirin, kıyafetlerini siz giydirin. Unuttuğu ödevleri okula gidip siz alın, hatta ödevlerini de siz yapın. Aşırı koruyucu tutumunuzla alması gereken sorumlulukları hep kendi üzerinize alın. Başkalarına zarar verdiğinde, sonuçlarını yaşamasına izin vermeyin, hiçbir bedel ödememesi için arkasında durun. Ona vurulmadan, önce kendisinin vurmasını öğretin. Ona sürekli her şeyin en iyisini hak ettiğini, her şeye hakkı olduğunu söyleyin. Böylelikle kendi ihtiyaçlarının her şeyden önce geldiğini öğretilsin. Önce kendini sevmeyi, bencil olmayı öğretin ki, diğer insanları ve onların duygularını göremesin. Böyle yaptığında çocuğunuz kendini hayatının merkezine alacak, önünde duran herkesi ezip geçmeyi marifet sayacaktır.

Empati Kurmayı Öğretmeyin

Çocuklara küçük yaştan itibaren duygularını ifade etmeyi öğretmek, öfke duymalarını azaltacaktır. Doğru ve güzel bir dille ifade edilen duygular yürekte ağırlık yapmaz, öfkeli davranışlara dönüşmez. Kışkırdığını, kırıldığını ve kızdığını söyleyebilen çocuk olumsuz duygularıyla baş etmeyi daha kolay öğrenir. Arkadaşının ne hissetmiş olabileceğini, ne yaşadığını sormak küçük yaştan itibaren ona diğerini ve onun duygularını fark etmeyi öğretir. Çocuğunuzun diğer insanları önemsemeyen bir insan olarak yetişmesini istiyorsanız, ona sadece kendini düşünmeyi öğretin. Kışkırdığında, kızdığında onun duygularını yok sayın. Eşyalarını arkadaşları ile paylaştığında “Neden malına sahip çıkmıyorsun?” diyerek kızın. Çiçekleri sulamasına, hayvanlara yem atmasına engel olun. Bu sayede onun duygularını köreltmüş olacaksınız ve o bir başkasına zarar verirken onun çektiği acıdan hiç haberdar bile olmayacak.

Hayvanlara Zarar Verdiğinde Sessiz ve Tepkisiz Kalın

Hayvanlara ve eşyaya bile şefkati ve iyi davranmayı çocuklarına öğretmek her anne-babanın görevlerinden biridir. Çocuklar istemeden, öğrenmek amacıyla bazen hayvanlara zarar verebilirler. Böyle bir durumda canlarının çok acıyıp, korkacaklarını yaşlarına uygun bir dille anlatın. Bunun doğru bir davranış olmadığını söyleyin. Araştırma sonuçlarına göre adi suçlardan yargılanan kişilerin çocukluk yaşlarında çoğunlukla hayvanlara acı çektiren ve bundan zevk alırcasına bu davranışları sürekli tekrarlayan kişiler oldukları görülmüştür. Eğer siz de geleceğin potansiyel suçlusunu yetiştirmek istiyorsanız, çocuğunuzun hayvanlara zarar vermesine göz yumun. Şefkat ve merhamet hislerini köreltin. Evdeki kelebekleri ve canlıları onun gözü önünde çeşitli yöntemlerle öldürün. Acıma ve şefkat göstermeyi ona öğretmeyin.

Özetle Pedagoji Derneği olarak biz diyoruz ki, farkında olmadığımız küçük davranışlar, çocuklarımızı bir suçlu adayı yapabilir. Bugün suça bulaştığını gördüğümüz her yetişkin bir zamanların masum çocuğuydu. Suç oranlarını azaltmanın ve toplumu daha güvenilir kılmamızın yolu çocuklarımıza daha doğru yaklaşımlar sergilemekten geçiyor.

Kaynak: <http://www.aktuelegitim.com/>